

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Klic na pomaganje!

Iz Dolenjskega 13. marca [Izv. dop.]

Koliko se je govorilo uže dalje časa o slabem gospodarskem stanu način okrajev, pa od nikoder, od nijedne strani nij pomoči, in tem večja in silnejša je revščina pri nas.

Obračamo se s kratko besedo še enkrat do višjih odločilnih krogov, in posebno do naših slovenskih državnih poslancev, naj oni vsaj blagovole sprostijo, po kakem načinu bi se vendar po malem v okom prišlo vedno rastočej revščini. Podprli bodemo svojo prošnjo s fakti, ki bijejo v obraz vsakomu, ki od daleč gledajoč meni, da je vse le pretiranje. Najživejši dokaz vedno bolj propadajočega gospodarstva je zaostajanje v davkoplačevanju.

In tak signum temporis pri nas vedno jasnejše in vedno groznejše postaja.

Evo dokaze: Pri okrajnej sodnji v Novem mestu je bilo 10. januarja t. l. petnajst licitant ali eksekutivnih dražb zaradi zaostalih davkov; tako jih je bilo 15. januarja sedem, 22. januarja, — devet — 1. februarja trinajst in tako gre teden za tednom, dan za dnevom brez prenehljaja.

In ako bi kdo mislil, da se prodajajo pri tem posestva vsaj za ceno ustanovljeno po nizkej sodnijskej cenitvi, kako bi se motil; tretjina cenitne cene, to je največ kar se doseže, premnogokrat pa kupi frankar v eraričnem imenu posestvo za svoto, ki je komična, ako bi ne imela tragične strani.

V ilustracijo tega le en slučaj. Posestvo Kuntaričevo v Vrhovskej vasi, cenjeno na 1080 gold. kupilo je davkarstvo v Kostanjevici za dva gold. — rečem še je-

denkrat — za dva gold. pri očitnej sodnijskej dražbi, zaradi zaostalih davkov vpeljanj eksekutivnej dražbi, katera je bila publicirana in oklicana in po časopisih naznanjena. Ljudje ne mogó več najsilnejšega odvaliti, nihče nema denarja, in ako ne pride o pravem času pomoč, poginiti mora vse.

Kakor čujemo, obrnili so se dolenjski okrajni glavarji do deželne vlade v Ljubljani, da se napravi vsaj enoletni moratorium za davke, in da si ljudje po malem opomorejo. Mi opozorujemo naše državne poslance, da store kak korak v tem smislu, vsaj pomoč je tako potrebna, in nujna mora biti.

(Ta dopis smo dobili od zanesljive strani, torej naglašamo, naj se oni krogi resno obzirajo nanj, do katerih je obrnen. Ur.)

## Avstrijsko-turška vojska?

Prijatelju našega lista se od dalmatinsko-bosenske meje v privatnem pismu poroča: „Tukaj se v najodličnejših vojnih krogih nihče ne verjame na mir, temuč na spomlad marširamo in zasedemo Bosno. — Od dalmatinske meje se piše dalje zagrebške „Agram. Presse“ sledeče: „Ravnokar sem zvedel od višje vojaške osebe, ki je še v aktivnej službi, da bode avstrijska vojska marširala v sosednje turške provincije. To je sklenjeno, vprašanje je le kedar, za malo časa.“ Londonskem svetovnemu listu „Times“ pak se piše o tem istem 1. marca iz Carigrada tako: „Naznanil sem vam bil pred nekoliko časom, da je veliki vezir Edhem-paša dobil vznemirjajoča poročila, da se avstrijska vojska zbira na dalmatinskej meji. Porta, iznenadejana zaradi te vojevite pojave, ki se vidi obrnena proti turškej državi, obr-

nila se je po svojem diplomatičnem agentu do dunajskega kabineta, proseč pojasnila. Ne da bi Andrassy poskušal ono gibanje pojasniti, tajil ga je. Tacih zbiranja vojske nij, dejal je. Ali Turki nijso zadovoljni s tem oporekom in so na sosednjo avstrijsko državo vsi nevoljni. Pritožbe ponavljajo, zakaj je general Rodič še vedno na svojem mestu v Dalmaciji, zakaj se jim je luka v Kleku zaprla v trenutku, ki je bil za otomansko državo velekritičen. Kljubu obetom Andrassyjevim, Klapkovim in peštanskim študentov, gledajo Turki na Avstrijo kot na panslavistično državo in jo sovražijo skoro ravno tako, kakor Rusijo, čeravno se je menj boje. Kadar se bode Rusija odločila meč potegniti, jasno je — sklepajo Turki, da bodo druge male in velike države postavile se, ali z Rusijo ali zoper Rusijo; uže to pa, da Avstrija v Dalmaciji vojsko nabira, je dokaz, da se ruska vojska bliža.“ — Ob enem se piše „Timesom“ iz Bosne, da se Turki tam silno pripravljajo na brambo proti avstrijskej invaziji; iz Soluna pride 20 bataljonov v Sarajevo. — Dunajskemu „N. W. T.“ pak se je pred nekaj dnevi isto brzojavljalo s pristavkom, da bosenski Turki uže govoré in se bahajo, kako bodo našo vojsko zapodili in podili do Zagreba ali celo do Prage!

No, predno bodo baš do Prage prišli, bodo se dali še kaj pogovoriti, če Bog da in sv. Uhacius. Ali značiteljni so pa ti glasi vendar in vredni, da se zabilježijo. Našim bralcem je znano, da smo na to eventualiteto uže zdavnaj opozorjali in da je tudi želimo. Združena z Rusijo more Avstrija jedino pravo orientarno politiko delati. Uže instinkt Turkov in njih strah je tu živ dokaz. Gotovo, da se

## Listek.

### Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

### Dvaindvajseto poglavje.

(Dalje.)

Emilija jo je nujno povprašavala, kaj se je zgodilo; a odgovarjaje jej Jerica vendar nij ponavljala najbitkejših in najbolj razžaljljivih besed gospoda Grahama, ker videla je v prestrašenem in žalostnem lici svoje prijateljice, kako globoko v srce jo boli, da jo oče Jerico tako krivo razumel in toliko razžalil. Povedala jej je tudi, da se je gospod Graham očitno izrekel, naj zapusti hišo; ker jej tudi nikakor nij prijazen, zdi se jej najboljše, da bi precej otšla, zlasti tudi, ker je gospa Sullivanova ta trenotek najbolj potrebuje. Emilija je priznala pametni razlog, mu pritrčila ter jej obljubila, da jo bode še denes po polu

dne spremila v mesto. Ker kolikor zelo jo je bolela vsaka neprijaznost proti Jerici, zdelo se jej je vendar boljše, da precej otide, da ne bi morebiti njeni oče zasramljivo z njo ravnal.

Ostali dan je Jerica spravljalja svoje reči in se pripravljala za odhod. Emilija je sedela poleg svoje rejenke ter jej dajala dobre svete, kako naj se v bodočnosti obnaša; obžalovala je, da ste prisiljeni ločiti se ter jej je zagotavljalja stanovitno in nezmanjšano ljubezen.

„Oh, draga Emilija, ko bi mi vi le katerikrat pisali. — Kako bi me to tolažilo za čas vašega dolgega potovanja!“ vskliknila je Jerica.

„Draga moja, s pomočjo gospe Ellisove,“ odgovorila je Emilija, „poročala ti bodem o našem potovanju toliko, kolikor mi bode mogoče. A če prav ne bodeš dosta slišala o meni, vendar bodem jaz zmerom na te mislila. Nikdar ne bodem pozabila ljubljeno svoje dete priporočiti varstvu gospoda nebeškega,

ki ti bode boljši prijatelj in oče, nego ti jaz zamorem biti.“

Potem je šla Jerica k gospe Ellisovi; ta se je močno čudila, ko jej je povedala, da je prišla posloviti se od nje. A kolikor zelo se je oskrbnica čudila ter radovedna bila, hlepela je vendar še bolj, izreči se o dobrotljivosti in velikosrčnosti gospoda Grahama in o namenjenem veselem potovanju. Gospe Ellisovi voščivši mnogo veselja, prosila jo je, da bi jej katerikrat pisala. Te prošnje gospa Ellisova blezo nij razumela ter je vprašala, ali Jerica misli, da bi krilo iz tibeta bilo primerno za potovanje. Ko je Jerica z nova jo prosila, odgovorila jej gospa Ellisova nij nič odločnega o pismenih poročilih, ampak jo le vprašala, koliko doljnih rokavcev bi najbrže potrebovala. Ko je Jerica odgovorila na vsa njena vprašanja ter jo na zadnje za-se pridobila, obljubila jej je gospa Ellisova, da jej bode pisala list, kar bode po njenih besedah dosta več, kot je leta in leta storila.



upirajo Magjari in slovonožni nemški prusijani zoper to jedino pravo politiko, ali drugi pravoavstrijski elementi so močni dovolj, da zoper njih voljo izvrše vse potrebno, kadar se krona odloči do potrebnega dela in ukaza. Ker pride Ignatiev te dni na Dunaj na zadnje dogovore, utegne se tudi to vprašanje določiti. To se ve, da bode treba tudi še nekaterih drugih izprememb v monarhiji, a vse so zaželene nam in vsacemu njenemu pravemu prijatelju.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 14. marca.

V **državnem zboru** je poslanec dr. Oelz rekel pri posvetovanji o tiskovni noveli: „Kajti kjer je enkrat kakor v Avstriji justicija postala slepo orodje strankarske vlade... tu nij nič teško skoro vsako številko kacega opozicijskega lista konfiscirati.“

V seji 13. t. m. so bile železniške stvari na vrsti. Sklenilo se je, da ima kupiti država Braunau-Strasswalchener-železnico, a 1 milijon posoditi Prag-Duxski železnici.

Na **Češkem** bodo 7. in 9. aprila volitve 73 deželnih poslancev. — Ker se Čehi ne udeležujejo deželnega zbora, torej mandate izgubljajo. Torej bodo imeli zopet volitve.

**Ogerski** ministri pridejo denes ali jutri na Dunaj, da dovrše dogovor v bankovem vprašanju.

### Vnase države.

**Črnogorci** se dobro drže. Nič ne bode z mirom. Iz Carigrada se javlja, da Turčija neče dati Črnogorcem ni primorske luke Špice, niti ne odstopiti jim Nikšića ter albanskega ozemlja na desnem bregu Morače. Črnogorska zastopnika vojvoda Božo Petrovič in senator Stanko Radonić pa odločno terjata vse to, t. j. toliko, da bi bila Črnagora še enkrat tako velika nego dozdaj. — Italija pa intrigira zoper to, da bi Črnagora dobila kako morsko luko!! Zavist!

**Turški** parlament bi se bil imel uže odpreti, ali preložen je na 19. t. m., ker baje nij še vseh zastopnikov skupaj. Čudno je, da so še ljudje, ki si od te turške komedije kaj resnega obetajo, t. j. naši ustavoverci in nemškutarji.

Sultan dolži baje **Mithad** pašo, da je hotel republiko in komunizem na Turškem izvesti. Za to je on imel le vse dobro dežele pred očmi, ko ga je odpravil, kajti Turek le „za sultana“ gre v boj. Tako piše „N. Fr. Pr.“, da li je pa res ali ne, to je drugo pitanje.

Iz **Jeruzalema** se piše „Vaterlandu“: Konstitucije, reforme, itd. so pri Turkih ne-

mogoče, če bi prav dobro voljo imeli. Nikoli se nji godilo več slabih stvari in več nepravilnosti, kot zdaj, ko se govori o ustavi. Tako deželo reformirati se pravi trnjev grm v rožnato gredo spreminjati.

V **francoskem** senatu so volili bonapartista Dupuy de Lomo za dosmrtnega senatorja s 142 zoper 140 glasovom, torej z 2 glasoma večine. Bonapartisti so zmágali, ker so večidel vsi drugi kraljevci in reakcionarji z njimi potegnili zoper republikance.

## Dopisi.

Iz mesta Loža 8. marca. [Izv. dop.] 8. t. m. „ko mežnar odzvonil je dan“

probudilo je streljanje ložke meščane; kajti ta dan so minoli štirje veki — štiri dolga stoletja, kar je bil baje Lož prvokrat javno imenovan, ter sprejet v kolo slovenskih mest. Da se vsaj nekoliko spominjamo važnosti tega dneva, bila je predpoludne po cerkvenem opravilu slovesna seja občinskega zastopa, kateri je votiral enoglasno udanost in zvestobo vsega mesta našemu vladarju o priliki 400 letnice, ter ukrenil v večni spomin postaviti „Franc Jožefa I. študentovsko štipendijo,“ v katero svrhu je zbor privolil 300 gold. iz mestne blagajnice. Naša lojalnost in prepornišna prošnja za imenovanja ustanove z najvišjim naslovom, se je naznanila še isti dan Nj. Veličanstvu presv. cesarju.

Na večer je priredil provizorni odbor za slovesnost skupno večerjo v županovem splotji g. Laha, pri kateri so bili navzočni meščani, uradniki in drugi odlični gospodje ložke doline. — Spominjali smo se v napitnici na ustanovnika ložkega mesta Friderika IV. ter sedanjega mil. vladarja, in povdarjali, naj se skleneno študentovsko ustanovo skrbimo za omiko in napredok svojega slovenskega naroda. Gromovit „živio“ je sledil našemu rojaku g. Jakobu Zabuškovicu v Ljubljani, kateri je prvi sprožil v „Slovenskem Narodu“ misel, obhajati 400 letno ustanovljenje ložkega mesta. Razšli smo se z zavestjo, da smo vredno poveljati dan, in da smo vredni potomci svojih pradedov, ter da bomo v slogi in z gorečo delavnostjo osvetili in delali v prid mesta in domovine.

Omenjati moram, da bode glavna in občna slavnost v spomin 400 letnega ustanovljenja ložkega mesta v prvej polovici meseca avgusta tega leta, h kateri bodo povabljeni slovenski domoljubi, da z nami vzajemno

pomagajo poveljati ta spomin. — V izvršenje poznejše slovesnosti, je bil 8. t. m. izbran od volilcev I. razreda definitiven odbor, v katerem so gg.: Žerjav, dr. Dolenec, Verdovac, Lah, Grosman, Žnidaršič in Hlabše. Odborova naloga je, da veličastno poslavimo 400 letnico ložkega mesta. Podrobnosti o slovesnosti, kakor tudi program poznejšega slavlja, bode se o svojem času razglasil.

Iz savinske doline 12. marca

[Izv. dop.] Čul sem praviti, da se „Laib. Schulzeitg.“ tudi sem na Štajersko in sicer sem v našo savinsko dolino nek o mu pošilja. Ker mi je pa dobro znano, da drugi tukajšnji narodni učitelji in sploh slovenski učitelji na slovenskem Štajerju za „Laib. Schulzeitung“ nič ne morajo, dovoljujem si dotičnemu naročniku, ker se nadejam, da je pošten narodnjak, kar naravnost svetovati, naj, ako se mu list, umazan nemčurski afterpedagogični list usiljuje, ga takoj nazaj pošilja. Tiste nesnažne nemškutarske in renegatne smeti se pač ne smejo v našo lepo savinsko dolino trošiti; za take nemamo tu na slovenskih tleh nobenega smetnjaka. Nam se tudi nikakor ne ljubi čitati tiste neslane in abotne ajramove „liebeserklärungen“ in druge enake neumnosti, koje ovi odpadniški organ svojim nemčurskim prijateljem podaje; kajti imamo za čitanje dovolj poštenih, koristnih in podučnih slovenskih časopisov. „Laib. Schulzeitg.“ naj torej nas slovenske učitelje celo pri miru pusti in mi se pa tudi za njo nič brigali ne bomo.

Iz Dunaja 12. marca. [Izv. dop.]

(Prva letošnja velika koncertna beseda slovenskega pevskega društva). Slovansko pevsko društvo dunajsko je zopet pokazalo izbornost svojih pevskih močij, in nikdar prehvaljeno marljivost in navdušenost, kadar stane pokazati slovanskemu dunajskemu svetu, koliko se da doseči, ako je slovansk duh složen. Petje je vez, ki prva more zediniti duhove sicer različnega teženja, raznoterih načel in prizadevanj toliko vrstnih slovanskih pokolenj. Akoravno so Čehi s štiri petinkami v društvu zastopani, vendar ne zahtevajo, da bi se radi tega večinoma le česko popevalo. Vseh slovanskih narečij pesni se tu pojó. In baš radi tega ima to društvo pozornost vseh slovanskih plemen: Rusov, Srbov, Slovakov, Rusinov, Poljakov, Hrvatov posebno pak Slovencev. Poljaki in Hrvati so se dozdaj naj-

Predno je zapustila Jerica hišo, šla je k gospodu Grahamu v čitalnico, nadejaje se, da se bode prijazno poslovil od nje. A rekši mu, da je prišla posloviti se od njega, mrmral je na pol razumljivo priproste besede, ki tako globoko sègajo, če pridejo iz srca; iste besede pa le more človeka, če so jih kot pri sedanjih priliki izrekla strastna in na pol zaprta usta. Nagloma obrnivši se od nje, vzel je kuhinjske klešče ter je jel razgrebati ogenj.

Tako je otšla s solznimi očmi in žalostnim srcem, ker gospod Graham jej je bil do slej dober prijatelj.

Vse drugače se jej je godilo v kuhinji, kjer je bila poiskala kuharico Prime in hišino Katinko.

„Draga gospica Jerica, bog naj vas blagoslovi!“ rekla je prva, prišedši gori iz perilnice ter si s predpasnikom roke brisavši; — „kako vas bomo pogrešali! Skoro ne bode vredno še služiti v tej hiši, ko bode te vi odšli. O, za milost božjo! če se ne ver-

nete, poginili bomo vsi v štirinajstih dneh. Da, vi ste duša in telo celej hiši! A, vi veste, kar je pravo; in ko otidete, moramo se temu udati, če prav bi si Katinka in jaz skoro oči izjokali.“

„Da, blaga gospica Jerica!“ rekla je Irka Katinka, „prav lepo je od vas, da se od nas poslovite. Ne vem, kako se spominjate na nas vse; gotovo se vam ne bode godilo nikdar boljše, nego jaz vam voščim. Blaga gospica! primorana sem misliti, da vam mora mnogo pomagati, da vas vsak spremlja s srčnimi voščili.“

„Hvala ti, Katinka!“ rekla je Jerica ginja priproste srčnosti teh dobrih prijateljic. „Enkrat moraš priti v Boston ter me obiskati in tudi vi kuharica Prime; pričakovala bodem vaji. Z Bogom!“ „In srečni“, voščili ste obe iz celega srca. To voščilo ste jej klicali prek dvorišča, in Jerica jih je še slišala, ko se je voz uže odpeljal in na cesto drdral.

### Trindvajseto poglavje.

On iz svojeglavcev srede eden je,  
Ki zaglobivši v kako misel se,  
Čast kar zavejo in vero in poštenje,  
Prej kot ono, rajši zapusti življenje.

Preskočimo, kako se je Jerica poslovila od Emilije, kako srčno jo je sprejela gospa Sullivanova in kako je začela podučevati, ter le omenimo, kar se je dogodilo neki dan v novembru, blizu dva meseca pozneje, ko je bila zapustila gospoda Grahama.

Vstavši z dnevom se je napravljala v sobi, ki je bila tako mrzla, da so jej roke na pol otrpnile, predno je bila le na pol napravljena. Predno je jela delati, prosila je kljubu mrzli sapi nebeškega očeta za blagoslov. Potem je tihoma stopila v bližnjo sobo, kjer je gospa Sullivanova še spala; vnetila je ogenj, za katerega je uže prejšnji večer skrbno vse pripravila, ter je tihoma odšla doli po stopnicah in je zakurila peč v prijetni sobi, kjer je pri mrzlem vremenu rodbina navadno obedo-



bolj ločili, a s časoma in polagoma hoté tudi uvideti veliko važnost tega obče slovanskega društva.

Sedaj k stvari. Za prvi letošnji koncert imela sta društvo slov. pevcev, in njega odbor velike križe in težave. Obolel je društvu izvrstni pevovodja v sredini pevskih vaj; a v odboru so se kujale umetniške glave. Program moral se je radi takovih nevšečnosti premeniti 3 krat. Vse je bilo v strah radi uspeha. A še srečo junačko premagale so se vse poteškoče, tako da niti jeden soudov se nij hotel nadejati toliko izvrstnega uspeha, kot so želi ga pevci, posamezni umetniki, osobito še odbor se srečno svojo izvolitvijo posameznih umetnic.

Najprvo se je pel Förchtgottov „Svorný duch“. Skladba te pesni krasno unema v slovih razvito idejo.

Svorný (složni) duch bod' naše heslo,  
Tak to kaže vlast' a Buch;  
Co je plavec pevné veslo,  
Py ho moře k břehu neslo,  
To Slovanum svorný duch.

Pela se je istinito lepo. Burno priznavanje od vseh strani bil je znak, ka je pesen elektrizirala.

V drugi točki pak smo občudovali vrlo slovansko peko gospico Evženijo Papricovo, rojeno v Moskvi. Ta mlada in nježna prikazen je se svojimi ruskimi pesnimi in silijskimi narodnimi popevkami občinstvo nepopisljivo razplamtala. Mil nje glas bil je očaralen; njeno vedenje in kretanje o petji dobro pristujoče mislim pesnij. In mlada ta Rusinja, učenica po Evropi slavnoznane profesorinje v petji gospe Marchesijeve žela je burnega priznavanja, da se je morala nekatere kratki podati na oder zahvalit e občinstvu.

Rusko kadriljo Napravnikovo, v katerej je solo pel izvrsten pevec Čeh Jerie, pel je zbor jako dobro.

Gospica R. Šetřilova, po rodu Čehinja svirala je na glasoviru tri piece: 1. Czajkowskijevo: „Nocturne“, 2. Rubinsteinovo „Deux miniatures“, 3. Raff-ovo „Javotte“. Ker se jej je mnogo ploskalo, je to značilo, da je svoj nalog izvrstno umela.

Nedvedov „Popotnik“ bil je v petej točki. G. Jerie pel je solo, a več Čehov i Slovencev (gosp. Sežun, Orožen, Simčič, Krušič) pelo je oktet (mesto kvartet). Da se je izborna pela, mi skoro nij treba posebej ome-

niti, a da se je neizmerno, mnogo jih je celo trdilo, najbolj dopadala, se je od mnogih strani zatrjevalo. Da je nam Slovenceem segla res v dna srca, ume le oni, ki uže več časa biva v tujini. O gospodu Nedvedu pak sem čul od mnogih strani željo, da bi nam le skoro kaj tako lepega, kot je njegova „Popotnikova“ skladba dal na svitlo! Dolgih, umetnih in krasnih zborov, kakor jih je treba za velike koncerte, Slovenci istinito pogrešamo.

Še jako mlada virtuoziinja na goslih gospica Hel. Lehner-jeva igrala je Vieux-temps-ovo „Elégie pour alto op. 30“. Poznalo se jej je, da še nij mnogokrat v javnosti se producirala, a zadostovala je svojej nalogi popolnoma. Z elegantnostjo in z dovršeno tehniko rabila je svoj inštrument. Pohvala jej je donela iz vseh strani.

V sedmi točki bila je elegična „Nitra“ (Kadavyjeva), v katerej je baritonsolo pel Čeh Freissler. Žalostna zgodovina slovaškega naroda je v tej skladbi tako ginjaivo i srce zbadajoče interpretirana, kakor bi žalostneje menda ne bilo več mogoče.

Nitra, mila Nitra,  
Ty Slovenska máti,  
Če pozrem na tebe  
Musim zaplakati!

Ta pesem je prava cvetka naroda slovaškega, ki ima toliko vrlih lastnosti v sebi, če bi ne bil tako krotak i poslužen.

Bendel-ova „Růžinka má drimej“, (Spavaj mi, rožica!) Pesen se je jako dobro pela i neizrekljivo dopala. Ugajala je posebno nežnemu spolu, ki ima seveda najbolj i največ okusa za ljubovne pesni.

Ker je gospa Kraus-ova iz Kieva v zadnjem trenutku obolela, je nij bilo mogoče z drugo pevkinjo nadomestiti. Duett iz Donizettijeve „Maria Padilla“, ki ga je imela omenjena pevkinja z gospico Papricevo peti, moral je toraj izostati. A gospica Papriceva pela nam je mesto tega tri prekrasne ruske pesni: Glinkovo: „Novgorod-Ditše“, „Tjebja zdjes njet“, i „Grofa Kušeleva — Čubarodki“. Gromovitega ploska, harašò, vybornò, živio, in bravo klicev oglašela so skoro ušesa. Vse občinstvo bilo je kot v ognji. Toliko je mogla mlada ta ruska pevkinja s prekrasnim svojim glasom navdušiti. Seveda se jej tudi radi tega mnogo več ploskalo, ker je pač Slovanka z dušo i telom.

Naposlednje pel se je Jenkov zbor „Namoru“. Ta program dovršil se je valjda do najdalje ure, akoravno se je vsak zbor le jedenkrat pel.

Po koncu tega programa začela je godba 4. pešpolka Hoch und Deutschmeister svirati pod vodstvom g. J. Dubca. Nje program bil je sledeč: 1. Flotow: Ouvertura k operi „Stradella“; 2. Wagner: fantazija iz opere „Tannhäuser“; 3. Bizet: odlomek iz opere „Carmen“; 4. Beriot: Ballet-Fantaisie, violin-solo; 5. Peters: slavjanski potpourri; 6. Rossini: Arija iz opere „Brivec Seviljski“; 7. Strauss Joh.: „O, ti krasni maj!“ poskočnica iz „Princa Methuzalema“; 8. Dubez: „Referat“.

„Kje domov moj“ se je moral trikrat ponavljati. Mej sviranjem te slavjanske pesni pelo je tudi občinstvo. Navdušenje bilo je istinito neopisljivo.

K adventnej koncertnej besedi oddalo se je tiskanih 800 vstopnic; a bilo jih je še premalo. Predsednik dr. Lenoč in drugi odborniki morali so svoje listnice kot vstopnice kolekovati. Tudi sedaj je bilo nepričakovano polno. Vsi sedeži bili so pred začetkom posedeni in došlo je še toliko občinstva, da smo nekatere odlične goste morali na prostor pevcev prevzeti. Izmej slovenskih poslancev bili so navzoči: gg. dr. J. Vošnjak, grof Barbo, Naberger, pl. Langer; izmej družih odličnih Slovencev videli smo prof. Šumana se soprogo, dalje dr. K. Prusa, fregatnega zdravnika in dr. Bilo je tudi mnogo družih slavjanskih državnih poslancev, kakor: dr. Pražak, dr. Meznik (Moravca), g. Ozarkievič, poslanec Rusinov itd. Odličnih gostov bilo je izmej vseh narodnosti. Izmej ženstva opomenimo dve Hrvatice, bivši gledališni igralki v Zagrebu: gospa Novotny in gospica Zulifajeva. Tri dame bile so iz Moskve in rekle so, da so jako navdušene po nepričakovano lepih produkcijah. Vspeh se mora torej zelo sijajen imenovati.

Izmej nemških časopisov, ki so donesli notice in kritike vam denes citiram: „Fremdenblatt“: Ta list piše o slavjanskem koncertu tako le: „Das Concert des „Slavischen Gesangsvereines“, welches bei überfüllten Räumen der Blumensäule, wegen Erkrankung des Chormeisters Herrn Buchta, unter Leitung des Chormeister-Stellvertreters Hrn. Con-

vala. Miza je bila pogrnena in vse je bilo za zajuterk pripravljeno, ko je ustopila gospa Sullivanova, blede, kumerna in slabotna ter v velik šal zavita.

„Jerica!“ rekla je, „zakaj me pustiš tako dolgo spati, ti sama pa si po konci in mi delaš? Zdi se mi, da je tako bilo vse dni v tednu.“

„Tetka! iz najboljšega razloga; jaz namreč spim prvo polovico noči, ter se z dnevom prebudim, pri vas pa je ravno narobe. Razen tega tudi rada preskrbim zajutrek, ker znam narediti tako lepo kavo. Glejte“, rekla je ter je nekaj kave vlila v čašico potem odprla ročko in ga je nazaj vlila, „glejte, kako čist je. Ali bi to mrzlo jutro vam ga ne dišala mala čašica?“

Gospa Sullivanova se je zasmehljala; ker je strije Trueman rajši pil čaj, Jerica sprva nij znala kave kuhati, ter se je tega pri njej navadila.

„No, rekla je Jerica k oknu primaknivši pripraven stol, „prosim vsedite se tu sem in

pazite na kavo; jaz bodem zletela k gospodu Cooperju ter pogledala, ali se je uže toliko napravil, da mu lahko kito zavežem.“

Odšla je; gospa Sullivanova pa je sama pri sebi mislila, kako dobra deklica da je. Vrnivši se s starim možem, jako čisto napravljenim, primeknila mu je stol; ko se je vsedel, dala mu je mizno rutico ter je prinesla zajuterk na mizo.

Gospa Sullivanova je vlivala kavo v čašice, Jerica pa je jako mično in lično olupila pečen krompir in kuhano jajce. Položivši ju na krožek, ponudila je gospodu Cooperju zajuterk; ta je bil tako pripravljen, da se nij bilo nikakor truditi staremu možu, ki je jako težko to sam opravljal. Gospa Sullivanova pa se nikakor nij žalila, kot se je žalila vsakrat, ko je zapazila njegovo okornost in zmirom večo neskrbnost glede na snažnost, katero je toliko cenila. Ubogi gospe Sullivanovi nij prav nič dišalo in le težavno jo je Jerica pregovorila, da je nekoliko jedla. Ko jej je pa ponudila nekaj pečenih kamenic, videle so se jej

tako dobre, da jih je pokusila in nekoliko užila; dišale so jej tako močno, kot jej zadnji čas uže dolgo nij dišala nobena reč. Ko ji je Jerica pogledala v upadeno lice, zapazila je očitno, kako močno se je majhena, delavna in močna žena spremenila. Prepričana, da je le prava bolezen jo toliko spremenila, sklenila je, nikakor ne več odlašati, ampak nemudoma poklicati zdravnika.

Po zajutreku je bilo treba posodo pomiti, sobi vrediti in določiti kosilo, katero je moralo biti tudi po nekoliko pripravljeno. In vse to je storila Jerica sama, predno se je z nova napravila ter šla v šolo, v katerej je uže nekaj tednov kot pomožna učiteljica služila. Tričetrti na devet je pogledala notri skozi kuhinjske duri ter je prijazno rekla staremu možu, mežavo pred ognjem čepečemu:

„No gospodine Cooper! kaj nočete iti tja in ogledati novo cerkev? Gospod Malnar vas bode čakal. Rekel je včeraj, da se nadeja vaše družbe, ko bode pri delu.“

(Dalje prih.)



stantin Jahoda stattfand, bekundete abermals den Eifer dieses strebsamen Vereines. Sechs anstrengende Chöre wurden mit voller Verve und Präcision zum Vortrage gebracht, und wenn es die Zeit erlaubt hätte, dem Wunsche des exquisiten Auditoriums zu willfahren, hätten alle wiederholt werden müssen. Von den Solisten geführt dem Frl. Lechner der Vorzug, welches durch einen poesievollen Vortrag v. Vieuxtemps' „Elegie pour alto“ op. 30, Alle bezauberte. Frl. Eugenie Papritz besitzt eine starke u. ziemlich durchgebildete Altstimme; ihr verständnisvoller Vortrag russischer u. sicilianischer Volkslieder fand die vollste Anerkennung. Frl. Rosa Schetzil machte der Schule ihres Meisters vollste Ehre. Die Leistungen des Tenoristen Hrn. Jerie waren vorzüglich, vom reinsten Schmelz, durch eine gediegene Schule ausgebildet. Die Productionen der Regimentscapelle Hoch und Deutschmeister (Kapellmeister Hr. J. Dubez), darunter Solo-piecen von Hellmesberger junior und Czerny, gaben dem Concerte einen würdigen Abschluss.“

Sijajen vspeh je torej tudi od Nemcev priznan.  
R. P—I.

### Domače stvari.

— (Narodni volilni shod.) Predsnočjem so se bili zbrali v tukajšnji čitalnici narodni volilci ljubljanskega mesta in postavili kandidate za prihodnje volitve v mestni občinski zbor. Kandidatje narodne meščanske stranke so: za III. volilni razred: g. dr. Kar. Ahačič in g. Jos. Regali; za I. razred pa gg. Ničman, Pakič, Peterca in Strzelba. — V družem razredu, kjer imajo sami c. kr. uradniki večino, narodna stranka ne bode volitve udeležila se.

— (Sanitetno svetovalstvo za Kranjsko.) Minister za notranje zadeve je imenoval v c. kr. sanitetni svet za Kranjsko dr. Schifferja, dr. Fuxa, dr. Eisla in dr. Keesbacherja za tri leta, torej same Nemce.

— (Umrli) je Franjo Vrančič po dolgej in hudej bolezni 11. t. m. v Moravčah pri svojem očetu, učitelju. Pokojni, mladi, še le 35 let star duhovnik bil je skozi 11 let marljiv in priden delavec v vinogradu gospodovem, vsestransko omikan, iskren prijatelj in podpornik svojega slovenskega zatiranega naroda in priljubljen povsodi, koder je služboval. Bil je v Kamniku od treh „renegatov“ zaradi slovenskega domoljubja preganjan, potem premešten na eno najtežavnejših duhovnij na Dolenjsko, kjer se je cela tri leta v težavnem delu trudil in tam na zdravji čisto omagal. Naj ostane v blagem spominu svojim prijateljem.

— (Gründlich.) „Der dumme Kerl von Laibach“ pripoveduje v listu od vtorka svojim vernim da je „mesto Lož na Dolenjskem (!) te dni praznovalo svojo 400 letnico“.

— (Blazen kmet.) V zadnji seji zdravniškega društva je dr. Bleiweis poročal o duševnej bolezni nekega pesestnika, ki je uže 1½ leta v blaznici. Ta slučaj je tembolj zanimiv, ker je blaznost v ozkih mejah in ker kmet opravičuje svoje bolestno počenjanje z razlogi, ki so skoraj verjetni, zaradi česar ga tudi sosede niso imeli za blaznega. Naenkrat pa začne ženo dolžiti prešestovanja, akoravno je 16 let živel z njo v miru: prereže jej žile na nogah in na rokah in jo žuga umoriti; žena in otroci so morali bežati. Zblaznel je po bolezni; bil e namreč neko noč pijan na prostem oble-

žal, da so mu prsti na nogah odmrznili. V blaznici dela in se sploh pametno vede, a ženo vedno dolži one pregrehe, in mirno pravi da jo bo zaklal, kakor domov pride.

— (Iz Celja) se piše „Sl.“ Slovitiga Brandstätterja so pretekli četrtek po noči iz celjske ječe odpeljali v Karlovo v Gradcu. Vso se je tako natihomea zgodilo, da še denes v soboto malo ljudi po Celju ve. Znano je, kako si je Brandstätter na vse kriplje prizadeval, da bi bil v Celjski ječi ostal, kjer so mu boljše stregli, kakor se mu bo v graški jetnišnici godilo; toda vse nij nič pomagalo.

— (Na ulici zbolela.) V Trstu je v ponedeljek zvečer na lesnem trgu neka branjevka, 62 let stara, padla na tla in obležala. Peljali so jo v bolnišnico, kjer je v torek zjutraj umrla.

— (Lakota.) Tržaška policija je te dni našla pod stopnicami neke hiše potepuha, ki je uže tri dni tam tičal brez vse jedi. Ker ga je mrzlica tresla, prenesli so ga v bolnišnico.

— (Zdravo mesto.) Vredno je opomeniti, da v celem meseci februarju t. l. v mestu Radgoni na spodnjem Štajerskem nij nihče umrl. Meseca januarja pa jih je umrlo samo pet in njih poprečna starost je bila 61 let; eden pa je bil mrtev rojen.

— (Volk.) Poroča se od sv. Petra ob južni železnici, da so tam 10. t. m. zjutraj ustrelili volka moškega spola, ki je od smrčka do repa meril 1.6 metrov. Pravijo, da se tam še več volkov okolo potepa.

— (Nesreča.) V Gorico so v ponedeljek prinesli v bolnišnico nekega branjevca iz Št. Florijana, katerega je bil voz pritisnil k steni ter mu stegno zlomil. Umrli je še tisti dan zvečer.

— (Za petdesetletnico škofovanja papeževega) sklenila je — tako poroča „Slovenec“ — družba katoliška svet. očetu poslati adresno okinčano z različnimi podobami mesta ljubljanskega in dežele kranjske, ter podpisano od katoličanov kranjskih, katerih podpisi se bodo nabirali po vsej kranjskej deželi. Tudi bode povabila vse, katerim je mogoče, da se vdeležo romanja, ki se bode napravilo v Rim, ter pri tej priliki sv. očetu izročile od vernih Slovencev darove. Cerkveno slovesnost bode določilo preč. škofijstvo.

### Razne vesti.

\* (Obsojena na smrt.) Graško porotno sodišče je 12. t. m. obsodilo na smrt na vislice Jovano Haberl, ker je svojega lastnega otroka umorila. Torej precejšnje število jih je letos uže obsodilo se na smrt, in več so jih tudi uže obesili.

\* (Huda zima) je letos po spodnji Italiji, posebno v Siciliji. Zaradi obilega snega se celo po cestah ne more voziti. V Bivorni pa dozdaj kar ljudje pomnijo, še nij bilo nikdar snega.

### Poslano.

#### Čestitim udom Marijine bratovščine v Ljubljani.

Niže podpisani naznanja čestitim družabnikom, da se odpoveduje častnej službi kot predsednikov namestnik in ud direktije. Ob enem želi čestitemu društvu najboljši prosep ter naznanja, da je njegovemu dosedanjemu trudu za društvo bil le ta namen, da red uprave premčenja izvede tako, da bo vsem jasno, ne da bi s tem čestitemu vodstvu ikako na časti škoditi hotel ali pa za-se težil po kakoj častnej službi. Ostajam samo društveni člen. (59)

Spoštovanjem

Anton Stepanzig,

bižni posestnik in mešan, član Marijine bratovščine.

### Tuji.

13. marca:

Pri Slonu: Ribano iz Italije. — Schmidt iz Beljaka. — Zor iz Dunaja. — Volk iz Hrastn. ka. — Kundič, Schnabel iz Dolenjskega.

Pri Matiči: Latzkon iz Dunaja. — Sauer iz Kanje. — Guttmansthal iz Trsta. — Han iz Gradca. — Skarja iz Kranja.

Pri Zamorci: Stalč iz Dunaja.

### Dunajska borza 14. marca.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

|                              |         |   |     |
|------------------------------|---------|---|-----|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 63 gld. | — | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 67      | " | 80  |
| Zlata renta                  | 74      | " | 65  |
| 1860 drž. posojilo           | 109     | " | 25  |
| Akcije narodne banke         | 825     | " | —   |
| Kreditne akcije              | 149     | " | 80  |
| London                       | 123     | " | 75  |
| Napol.                       | 9       | " | 87½ |
| C. k. cekini                 | 5       | " | 85  |
| Srebro                       | 112     | " | 10  |
| Državne marko                | 60      | " | 70  |

### Tržne cene

• Ljubljani 14. marca t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 42 kr.; — reš 6 gld. 80 kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 3 gld. — 90 kr.; ajda 6 gld. — kr.; — pros 5 gld. 36 kr.; — koruza 5 gold. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 4 gld. 64 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 98 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trišen — gld. 68 kr.; — špeh poveljen — gld. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 15 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gold. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

### Oznailo.

Podpisani želi vzeti v uk mladenca od 12 do 15 let, kateri je nekaj šol dovršil in ima veselje za malarijo. Delo in uk je mnogovrstno, in obsega slikanje sob, črk in pismenk, pozlačenje, barvanje itd. Dotične ponudbe naj se pošljejo do konca tega meseca na

(56—2) **Jožef Inocente,**  
malar v Postonji.

Štev. 1439.

(52—3)

### Razpis

službe sekundarija pri deželnih dobrodelnih napravah v Ljubljani.

Služba sekundarija pri deželnih dobrodelnih napravah v Ljubljani z letno remunericajo 400 gold., s stanovanjem v bolnici, s postrežbo, s 5 sežnji drv za kurjavo in z 18 funt. sveč je izpraznjena, ter se bode na dobo dveh let oddala, ki se utegne po dveletnem dobrem službovanji še dvakrat po 1 leto podaljšati.

Prošnjiki za to službo imajo dokazati, da so doktorji zdravništva ali vsaj ranocelniki z diplomom, ali pa da so vsaj zdravniške visoke šole dovršili. Dokazati imajo tudi, da so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnem zmožni in neoženjeni.

Dotične prošnje s potrebnimi dokazi naj se pošljejo do

25. marca 1877

vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 2. marca 1877.

### Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

### Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriške ceni.

Jedino le pri

(53—39)

**Gabriel Piccoli,**

tekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.